

Міністерство освіти та науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Кафедра освітології та інноваційної педагогіки

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (МОДУЛЬ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА)

Методичні рекомендації
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

УДК 373.5.091.33-027.22(072)

Б 86

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол № 1 від 17.01.2024 р.)

Укладачі: Боярська-Хоменко А.В., Собченко Т.М.

Рецензенти: **Пономарьова Н.О.** доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Марецька Ю. І. кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки і педагогічної майстерності, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького.

Педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти (модуль психолого-педагогічна підготовка): метод. реком./ Боярська-Хоменко А.В., Собченко Т.М. Харків. ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2024. 23 с.

Методичні рекомендації містять мету, завдання, зміст педагогічної практики (модуль психолого-педагогічна підготовка), вимоги до оформлення звітної документації, зразки виконання завдань, різні методичні матеріали, що стануть у нагоді здобувачам закладів вищої педагогічної освіти під час проходження ними практик.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, керівників з психолого-педагогічних дисциплін викладачів.

ЗМІСТ

Вступ	4
Нормативне забезпечення педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти	6
Зміст проведення практики	7
Структура педагогічної практики і розподіл годин за завданнями практики	10
Перелік звітної документації	11
Оцінювання	11
Рекомендовані джерела	13
Додатки	16

ВСТУП

Базовим компонентом розвитку системи освіти в Україні сьогодні проголошується формування інтелектуальної еліти, конкурентоспроможних фахівців, які здатні активно та успішно діяти в умовах динамічних оновлень, науково-технічної модернізації та інноваційних перетворень усіх сфер наукового, освітнього, соціокультурного простору. Пріоритетним завданням в сучасних умовах визначено вдосконалення системи освіти, як основного інституту підготовки молодого покоління до майбутньої професійної, соціальної діяльності та різнопланової комунікації.

Оскільки саме рівень професійної компетентності педагогічного колективу закладу освіти, його педагогічний потенціал визначає успішність та високу якість освітнього процесу, питання підготовки майбутніх вчителів сьогодні виходять на перший план. Високий рівень професійної підготовки майбутнього вчителя забезпечується інтеграцією теоретичної та практичної складової у галузі освіта і педагогіки, формуванням професійних компетентностей. Особливу роль у даному процесі відіграє система педагогічної практики, яка є важливою складовою підготовки майбутнього вчителя.

Педагогічна практика здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди є невід'ємною складовою професійної підготовки фахівців вищої освіти та обов'язковим компонентом усіх освітніх програм. Означена педагогічна практика розпочинає цикл практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, який здійснюється відповідно до вимог систематичності, послідовності та безперервності, що забезпечує вдосконалення і розвиток практичних знань та професійної значущих вмінь здобувачів.

Предмет педагогічної практики: організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, зокрема в умовах дистанційного і змішаного навчання, теорія і методика виховної роботи, профорієнтаційна робота, педагогічна майстерність учителя.

Міждисциплінарні зв'язки – «Загальна педагогіка», «Провайдинг освітніх технологій», «Інноваційна педагогіка», «Основи педагогічної майстерності», «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», методики викладання.

Передумови вивчення дисципліни: передбачається оволодіння здобувачами освіти матеріалом навчальних дисциплін «Інноваційна педагогіка», «Психологія (за професійним спрямуванням)», «Філософія освіти».

Метою педагогічної практики є:

- ✓ усвідомлення значущості знань, отриманих у процесі теоретичної підготовки при розв'язуванні практичних завдань навчання й виховання підростаючого покоління;
- ✓ формування соціальної до мотивації оволодіння педагогічною спеціальністю;
- ✓ особисте утвердження майбутніх педагогів у правильності обрання професії, формування ідеалу вчителя на основі прикладів роботи педагогів, потреби в самоосвіті.

Основними завданнями практики: є поглиблення й закріплення теоретичних знань; вивчення сучасного стану організації освітнього процесу в ЗЗСО.

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Програма практики здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди регламентується нормативно-правовою базою, зокрема:

✚ Законом України «Про освіту» (ред. від 01.01.2023). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

✚ Законом України «Про вищу освіту» (ред. від 01.01.2023). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

✚ Законом України «Про повну загальну середню освіту» (ред. від 01.07.2022) Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

✚ Затвердженими Стандартами вищої освіти (за спеціальностями). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzheni-standarti-vishoyi-osviti>

✚ Професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

✚ Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції). Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_organisaziyu_osvitnogoz_procesy.pdf

✚ Положенням про проведення практик здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди (ред. від 14.12.2021). Режим доступу: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Pro_provedenya_praktyk.pdf

✚ Листом Міністерства освіти і науки України від 07.02.09 р. № 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів». Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v9-93290-09#Text>

✚ Рекомендаціями про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти» 2013р.

Режим доступу:

https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2018/03/recom_IZO.pdf

ЗМІСТ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Модуль Психолого-педагогічна підготовка

Організаційний складник

1. Організаційно-звітна діяльність здобувача-практиканта.

Ознайомлення із завданнями та змістом практики з модуля «Психолого-педагогічна підготовка», основними організаційними заходами. Участь у настановчій конференції. Знайомство з базою практики. Ознайомлення зі структурою офіційного сайту закладу освіти. Ознайомлення з організацією виховного процесу. Складання та затвердження індивідуального плану роботи з модуля «Психолого-педагогічна підготовка». Підготовка звітної документації з педагогічної практики з модуля «Психолого-педагогічна підготовка». Захист результатів педагогічної практики з модуля «Психолого-педагогічна підготовка».

2. Знайомство з базою практики.

Бесіда з адміністрацією, ознайомлення з матеріалами сайту закладу освіти для з'ясування: історії, традицій, основних завдань і напрямів роботи, режиму роботи та матеріальної бази; кадрового складу педагогічного колективу і контингенту здобувачів; особливостей організації освітнього процесу; напрямів і форм позаурочної роботи (наявність органів самоврядування, осередків

дитячих та юнацьких громадських організацій, гуртків, секцій, творчих колективів); роботи методичного об'єднання класних керівників і організації виховної роботи в школі за поточний навчальний рік.

3. Складання і затвердження індивідуального плану роботи здобувача-практиканта.

Участь у розподілі студентів-практикантів для проходження практики у закладах загальної середньої освіти. Знайомство з університетськими керівниками з психолого-педагогічного блоку, узгодження графіку консультативної підтримки та індивідуального виконання завдань практики на період практики. Складання індивідуального плану роботи здобувача-практиканта з модуля «Психолого-педагогічна підготовка».

4. Підготовка звітної документації з педагогічної практики.

Оформлення звіту про результати практики та інших звітних документів з модуля «Психолого-педагогічна підготовка».

5. Захист результатів педагогічної практики.

Участь у роботі підсумкової конференції. Презентація результатів педагогічної практики на підсумковій конференції у вигляді доповіді-звіту щодо проходження практики з модуля «Психолого-педагогічна підготовка». Оформлення звітної документації з модуля «Психолого-педагогічна підготовка».

Навчально-методичний складник

1. Підготовка самопрезентації вчителя (за запропонованою схемою, Додаток А).

2. Підготовка методичної розробки залікового виховного заходу для його проведення з учнями у дистанційному режимі (тема виховного заходу обирається відповідно плану виховної роботи ЗЗСО, у разі вибору іншої теми –

обґрунтовується її доцільність здобувачем-практикантом). Проведення заходу з учнями із запрошенням керівника з психолого-педагогічних дисциплін (дистанційно). Таймінг проведення заходу 20 хв.

3. Здійснення самоаналізу проведеного заходу (аналіз процесу підготовки заходу, аналіз проведення заходу, аналіз результативності заходу) (Додаток Б).

4. Оволодіння навичками неперервного професійного розвитку через неформальну освіту, а саме шляхом розвитку професійно орієнтованих умінь і навичок через портали фахового зростання вчителів (додаток Г) або за особистим вибором здобувача відповідно до поставлених ним завдань особистісного і професійного розвитку у самопрезентації. Отримати сертифікат про підвищення кваліфікації (6-10 годин).

5. Аналіз дидактичного інструментарію вчителя за відповідною предметною спеціалізацією (за схемою, додаток В).

6. Аналіз педагогічної взаємодії вчителя та учнів на уроці (за схемою, додаток Д).

Профорієнтаційний складник

1. Підготовка розробки та укладання посту про важливість педагогічної професії вчителя (за результатами самопрезентації, неформальної освіти або використання інформації про факультет, на якому навчається здобувач) та поширення інформації в соцмережах Facebook, Instagram, Telegram (за вибором здобувача).

Структура педагогічної практики і розподіл годин за завданнями практики

На педагогічну практику для денної та заочної форм навчання відводиться 4,5 кредити ЄКТС (135 годин з них 67 годин модуль Психолого-педагогічна підготовка)

№ з/п	Назви модулів і зміст завдань	Кількість годин
Модуль Психолого-педагогічна підготовка		
1	Організаційно-звітна діяльність здобувача-практиканта	6
2	Знайомство з базою практики	4
3	Складання та затвердження індивідуального плану роботи здобувача-практиканта з модуля Психолого-педагогічна підготовка	4
4	Підготовка звітної документації з педагогічної практики з модуля Психолого-педагогічна підготовка	6
5	Захист результатів педагогічної практики з модуля Психолого-педагогічна підготовка	2
6	Підготовка самопрезентації вчителя	6
7	Підготовка методичної розробки залікового виховного заходу для його проведення з учнями у дистанційному режимі	10
8	Здійснення самоаналізу проведеного заходу (аналіз процесу підготовки заходу, аналіз проведення заходу, аналіз результативності заходу).	2
9	Оволодіння навичками професійного розвитку через неформальну освіту	10
10	Аналіз дидактичного інструментарію вчителя за відповідною предметною спеціалізацією (педагогічні інновації, СЕЕН, форми методи для активізації пізнавальної діяльності, цифрові застосунки, інтерактивні методи).	6
11	Підготовка розробки та укладання посту про важливість педагогічної професії вчителя (за самопрезентацією) та поширення інформації в соцмережах Facebook, Instagram, Telegram (за вибором здобувача).	3
12	Аналіз педагогічної взаємодії вчителя та учнів на уроці з метою вивчення особливостей зазначеної взаємодії та виявлення як впливи вчителя позначаються на активності учнів на уроці.	8
Разом		67

Перелік звітної документації

1. Самопрезентація вчителя
2. Методична розробка та самоаналіз проведеного залікового виховного заходу
3. Сертифікат про проходження дистанційних курсів підвищення кваліфікації
4. Аналіз дидактичного інструментарію вчителя-предметника
5. Аналіз педагогічної взаємодії вчителя та учнів на уроці

Звітну документацію розміщувати на Google диск за покликанням, яке надає методист від факультету, або на відповідному курсі на ПДО Moodle. Обговорити з методистами в індивідуальному порядку графік проведення зустрічей (консультацій) в онлайн режимі.

Оцінювання

Зміст завдання	Максимальна кількість балів	Критерії оцінювання
Самопрезентація вчителя та вчительської професії за схемою, а також пост, репост у соціальній мережі щодо важливості професії вчителя.	20	Повнота заповнення схеми-таблиці, оригінальність, обґрунтованість, логіка викладу позиції здобувача, грамотність.
Методична розробка залікового виховного заходу з обґрунтуванням вибору теми	15	Актуальність вибору теми та її обґрунтованість, відповідність змісту обраній темі, дотримання структури методичної розробки, грамотність оформлення.
Проведення і самоаналіз залікового виховного заходу	15	Рівень готовності здобувача-практиканта і учнів до проведення виховного заходу, дотримання етапів і методики проведення заходу, досягнення поставлених мети і завдань. Повнота заповнення схеми-таблиці самоаналізу виховного

		заходу, обґрунтованість і логіка викладу, об'єктивність самоаналізу.
Сертифікат про проходження дистанційного курсу	10	Доцільність обраної теми дистанційного курсу відповідно до позицій у самопрезентації, наявність сертифікату про володіння професійними компетентностями.
Аналіз дидактичного інструментарію вчителя за відповідною предметною спеціалізацією (за яким закріплені)	15	Повнота заповнення схеми-таблиці, оригінальність, обґрунтованість, логіка викладу позиції здобувача, грамотність.
Аналіз педагогічної взаємодії вчителя та учнів на уроці	15	Повнота заповнення схеми-таблиці, оригінальність, обґрунтованість, логіка викладу позиції здобувача, грамотність.
Презентація результатів проходження практики на звітній конференції з модуля «Психолого-педагогічна підготовка»	10	Оформлення і підготовка до демонстрації результатів проходження практики, наявність у презентації або у тексті доповіді результатів проходження практики, сформульованих висновків, пропозицій; вичерпність відповідей здобувача на запитання учасників конференції.
Усього за модуль	100	

Підсумкова оцінка

Підсумкова оцінка (ПО) є середнім арифметичним оцінок за модулем 1 Предметно-методична підготовка і модулем 2 Психолого-педагогічна підготовка. ПО рахується за формулою:

$$ПО = \frac{\text{Оцінка за модуль 1} + \text{Оцінка за модуль 2}}{2}$$

Рекомендовані джерела

Базові

1. Педагогічна практика в закладах профільної та спеціалізованої середньої освіти (модуль виховна робота): метод. реком./ Боярська-Хоменко А.В., Собченко Т.М., Кін О.М., Васильєва С.О. Харків. ХНПУ імені Г.С. Сковороди. 2023. 22 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5f399afc-9688-4cc9-9e47-71c662950164/content>

2. Башкір О.І., Собченко Т.М., Цапко А.М. *Форми виховної роботи класного керівника в ЗСО. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах.* Запоріжжя: КПУ.2020. Вип.68. Т.1.С.50-55. URL: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.68-1.9>

3. Твердохліб Т.С. Педагогічна майстерність класного керівника в організації виховної роботи: навч.-метод. посіб. / за заг. ред. В.І. Лозової. Харків: ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2017. 154 с. URL : <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/3184> (репозитарій)

4. Діти та війна. Навчання технік зцілення. Для дітей віком від 8 до 18 років / Патрік Сміт, Атле Дирегров, Вільям Юле / пер. з англ. О. Антонишин; наук. ред. Катерини Явної. Львів: Галицька Видавнича Спілка, 2022. 108 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/16yCTn6CmrDEF9kf6Iwd2oTod3wuvAJpp/view>

5. Наугольник Л. Б. Психологія стресу: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 324 с. <http://surl.li/fucp>.

6. Перша психологічна допомога: посібник для працівників на місцях» (Всесвітня Організація Охорони Здоров'я, War Trauma Foundation, World Vision International, 2011). <https://drive.google.com/file/d/1-IF9Glfr-7-Kcwy5bDqFCKG84xW6gzEG/view>

7. Як вчити та навчатися в умовах війни: Інформаційно-методичні матеріали для дорослих (учителів, викладачів, психологів) зі створення сприятливих умов для навчання та розвитку в умовах воєнного часу https://drive.google.com/file/d/1ZFWIW_L3Xlbl84pT5mK7X32wqTJjh5qC/view

Допоміжні

1. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти: Затв. наказом МОНУ від 06.09.2000 № 434 та зареєстр. в Міністерстві юстиції України 26.09.2000 за № 659/4880. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00>

2. Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів: затв. наказом МОНУ від 20.07.2004 № 601 та зареєстр. в Міністерстві юстиції України 09.09.2004 за № 1121/9720. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1121-04>

3. Щодо планування роботи класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти: лист МОНУ від 14.08.2008 № 1/9-520. URL : http://education.km.ua/?dep=page&dep_up=0&dep_cur=143

4. Кін О. М., Денисенко А. О. Характеристика системи формування національної самосвідомості студентської молоді в процесі громадської діяльності. Інноваційна педагогіка: зб. наук. праць. Одеса: Причорном. наук.-досл. ін-т економіки та інновацій. Вип. 36. Одеса, 2021. С. 213–217.

5. Собченко Т.М., Кін О.М. Аналіз досвіду роботи використання потенціалу соціальних мереж у реалізації концепції національно-патріотичного виховання *Освіта. Інноватика. Практика*. 2023. Т. 11, № 1. С. 45–49

6. Щодо планування роботи класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти: лист МОНУ від 14.08.2008 № 1/9-520. URL : http://education.km.ua/?dep=page&dep_up=0&dep_cur=143

Додаткові ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL : <http://www.mon.gov.ua/>

2. Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. URL : <http://www.hnpu.edu.ua/>

3. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL : <http://nbuv.gov.ua/>

4. Сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського. URL : <http://www.dnpb.gov.ua/>

5. Сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка. URL : <http://korolenko.kharkov.com/>

6. Освітній портал «Освіта в Україні, освіта за кордоном». URL : <https://op.ua/>

7. Офіційний сайт Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації. URL : <http://www.kharkivosvita.net.ua/content/5>

8. Онлайновий сервіс LearningApps.org. URL : <https://learningapps.org/>

9. Українська електронна освітня система «МійКлас». URL : <https://miyklas.com.ua/>

10. Інтерактивна онлайн платформа GIOS. URL : <https://gioschool.com/>

11. Всеукраїнські онлайн курси «На Урок». URL : <https://naurok.ua/>

12. Мультимедійний ресурс Padlet. URL : <https://padlet.com/>

13. Відео від Нова Школа. URL : <https://video.novashkola.ua/>

14. Онлайн сервіс для миттєвих тестів Classtime. URL : <https://www.classtime.com/uk/>

15. Навчальна програма Kahoot! URL : <https://kahoot.it/>

16. Електронний архів (репозитарій) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/>

17. Нова українська школа : веб-ресурс НУШ. URL: <https://nus.org.ua/>

18. Український центр оцінювання якості освіти : сайт. URL: <https://testportal.gov.ua/>

19. «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) : URL :

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_organisaziyu_osvit_nogoz_procesy.pdf

20. Положення про проведення практик здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди. URL : http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Pro_provedenya_praktyk.pdf

21. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

ДОДАТКИ

Додаток А

Самопрезентація (схема)

Самопрезентація – це вміння коротко і красиво написати про себе, а потім розповісти це на співбесіді. У самопрезентації немає певної форми. Текст самопрезентації, наприклад, може бути універсальним, оформлений у вигляді презентації або інфографіки.

1	Візитна картка	(ПІБ, освіта тощо)
2	Моє життєве кредо	Любити життя і цінувати кожну хвилину, нести радість, шукати істину...
3	Володію такими навичками	цифрові,...
4	Мета моєї професійної діяльності або педагогічне кредо	
5	Я працюю над наступними проблемами	<ul style="list-style-type: none"> -цілісний розвиток компетентної, мобільної особи відповідно до індивідуальних особливостей та можливостей кожної дитини; -виховання людини – патріота своєї країни, що поважає національні та загальнолюдські цінності, усвідомлює цінності культури, природи та необхідність захисту навколишнього середовища; - формування у учнів картини життя суспільства, як у минулому, і у теперішньому, сприяти осмисленню ними соціального, морального досвіду попередніх поколінь; - формування людини, інтегрованої в сучасне суспільство та націленої на вдосконалення цього суспільства та самого себе; - оволодіння навчальними універсальними навчальними діями, які допоможуть їм самостійно здобувати знання, а також адаптуватися в сучасному світі, що швидко змінюється;

		- збереження та зміцнення здоров'я учнів.
6	Для досягнення зазначених цілей здійснюю	<ul style="list-style-type: none"> - використання елементів здоров'язберігаючих, інтерактивних та інформаційно-комунікативних технологій на своїх уроках; - роботу з організації взаємодії сім'ї та школи; - наочні, творчі заходи рівня освітнього закладу.
7	Самоосвіта	

Додаток Б

СХЕМА АНАЛІЗУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

n/n	КРИТЕРІЙ	ОЦІНКА/РІВЕНЬ (низький, достатній, високий)
Аналіз процесу підготовки виховного заходу		
1.	Визначення місця виховного заходу в загальній системі виховної роботи ЗЗСО	
2.	Наявність мети й завдань виховного заходу	
3.	Урахування інтересів та ініціативи учнів під час вибору теми та форми заходу	
4.	Роль учнівського активу в підготовці виховного заходу	
5.	Наявність обміркованого сценарію, доцільність підбраної наочності	
Аналіз проведення виховного заходу		
1.	Організація заходу (своєчасність початку, тривалість та завершеність, присутність та залучення вихованців до заходу)	
2.	Урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів	
3.	Урахування актуальних/проблемних питань, які хвилюють учнів класу	
4.	Актуальність змісту виховного заходу, відповідність його запитам класного колективу	
5.	Оптимальність вибору форми проведення заходу	
6.	Методи і прийоми, їх різноманітність, логічність, спрямованість на активну участь учнів у заході	
7.	Активність учасників, рівень творчості, ініціативності учнів	
8.	Емоційність виховного заходу	
9.	Стиль спілкування вчителя із учнями, стимулювання ним позитивних досягнень, створення перспективних прагнень у школярів	

Аналіз результативності заходу		
10.	Досягнення запланованої мети виховного заходу	
11.	Аналіз методичних помилок/недоліків, загальні висновки та пропозиції	

Керівник практики,
який відвідав виховний захід

_____

Здобувач, який проводив виховний захід

_____

Додаток В

Аналіз дидактичного інструментарію вчителя-предметника

Які педагогічні інновації використовує вчитель в освітньому процесі?	
Чи застосовує вчитель практики соціально-емоційного та етичного навчання (СЕЕН). Якщо так, то перерахуйте їх.	
Назвіть форми та методи навчання для активізації пізнавальної діяльності, що реалізує вчитель на уроках.	
Які цифрові застосунки для групової та інтерактивної взаємодії учнів є в арсеналі вчителя?	

Онлайн курси

1. Години медіаграмотності <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/824>
2. Сміливі навчати: Онлайн-курс про вчителювання у час кризи <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/1762>
3. Права людини в освітньому просторі https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EDERA_OSCE+HRE101+2019/about
4. Ключові уміння 21-го століття https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:British_Council+BC1+2020/about,
5. Академічна доброчесність <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/about>

Портали фахового зростання вчителів

1. EdEra — українська студія онлайн-освіти: <https://ed-era.com/>
2. Prometheus – найбільша платформа онлайн-освіти в Україні: <https://prometheus.org.ua/>
3. Освіторія: <https://osvitoria.university/courses/>

Спостереження за педагогічною взаємодією вчителя та учнів на уроці.

Інструкція (розробник Дорошко І.І.)

I. Підготовка до відвідування уроку:

1. Уточнити і зрозуміти мету спостереження. З'ясувати зміст понять «педагогічна взаємодія», «педагогічний вплив».
2. Уважно вивчити схему спостереження
3. Налаштувати себе на об'єктивну фіксацію фактів спостереження, виключити вплив суб'єктивних установок стосовно учнів та учителя, до процесу та результату.

II. Проведення спостереження: Фіксація виявів педагогічної взаємодії ведеться за схемою.

Ознаки педагогічної взаємодії учителя та учнів	Показники педагогічної взаємодії учителя та учнів
1. Наявність\відсутність ініціативи в учнів у процесі навчальної діяльності.	- кількість учнів які відповідали на уроці. - кількість учнів, які звертались з питаннями до учителя. - кількість задіяних перевіркою учнів
2. Використання учителем на уроці різних форм роботи.	Чи проводилась на уроці фронтальна, індивідуальна, парна або групова форма роботи
3. Надання допомоги учням протягом уроку.	- чи зверталися учні до учителя за допомогою, в яких ситуаціях? - характер реакції учителя на прохання про допомогу.
4. Врахування почуттів і переживань учителя та учнів під час уроку.	Вербалізація учителем протягом уроку власних почуттів та переживань учнів.
5. Стиль спілкування учителя з учнями.	- авторитарний стиль - демократичний - ліберальний стиль - за якими ознаками ви це встановили?

III. На підставі результатів заповненої таблиці сформулювати висновки щодо особливостей педагогічної взаємодії вчителя з учнями на уроці.

Навчальне видання

Боярська-Хоменко А.В.

Собченко Т.М.

Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої
освіти

Відповідальна за випуск: Собченко Т.М.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несуть автори